

30.12.2010

INFORMATĪVAIS ZIŅOJUMS

Par Sociālās drošības tīkla stratēģijas ieviešanas gaitu 2010.gada 3.ceturksnī

Atbilstoši Ministru kabineta 2010.gada 9.februāra sēdes protokollēmuma Nr.7 44.§ 2.punktam Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija kā atbildīgā institūcija par Sociālās drošības tīkla stratēģijas (turpmāk – Stratēģija) ieviešanas uzraudzību un kontroli ir sagatavojusi informatīvo ziņojumu par Stratēģijas ieviešanas gaitu 2010.gada 3.ceturksnī.

Tāpat, izpildot Ministru kabineta 2010.gada 1.septembra rīkojuma Nr.520 „Par Sociālās drošības tīkla stratēģijas pasākumu finansējuma pārdali un nepieciešamo papildu finansējumu 2010.gadā” (turpmāk – MK rīkojums Nr.520) 12.punktu, informatīvajā ziņojumā ir iekļauta informācija par Stratēģijas pasākumu ietvaros piešķirtā finansējuma apguves prognozēm 2010.gadam.

Stratēģijas mērķis ir veikt ārkārtas drošības pasākumu kopumu, lai samazinātu negatīvo sociālo ietekmi, kas ir izveidojusies globālās un Latvijas finanšu un ekonomikas krīzes rezultātā, kā arī strukturālo reformu veikšanas rezultātā.

Stratēģijas uzdevumi:

- nodrošināt garantēto minimālo ienākumu (turpmāk – GMI) trūcīgajām personām un izmaksāt dzīvokļa pabalstu;
- nodrošināt pirmsskolas izglītības pieejamību;
- nodrošināt veselības aprūpes pamata pakalpojumu un pamata medikamentu pieejamību personām ar zemiem ienākumiem, kā arī veselības aprūpes nozari reformējošu pasākumu attīstību;
- nodrošināt darba prakses vietas pašvaldībās, šādi veicinot nodarbinātību;
- nodrošināt transporta pakalpojumus izglītības sistēmā, kā arī nodrošināt sabiedriskā transporta pakalpojumus pasažieru kategorijām, kurām noteikti braukšanas maksas atvieglojumi.

Stratēģijas darbības termiņš ir noteikts līdz 2011.gada 31.decembrim.

I. PASĀKUMU IEVIEŠANAS GAITA

1.Labklājības jomas pasākumi (atbildīgā institūcija Labklājības ministrija)

1.1. GMI pabalsta palielināšana un izmaksu nodrošināšana

1.2. Dzīvokļa pabalsta izmaksas nodrošināšana

Lai nodrošinātu GMI pabalsta un dzīvokļa pabalsta izmaksu trūcīgām personām, valsts piedalās ar 50% līdzfinansējumu no pašvaldību izlietotajiem līdzekļiem GMI pabalstam un ar 20% līdzfinansējumu no pašvaldību izlietotajiem līdzekļiem dzīvokļa pabalstam.

Nemot vērā, ka pēc 2010.gada 1.pusgada tika konstatēts, ka Stratēģijā paredzētie līdzekļi GMI un dzīvokļa pabalsta izmaksu nodrošināšanai 2010.gadā ir nepietiekami, 2010.gada 5.augusta Sociālās drošības tīkla stratēģijas ieviešanas uzraudzības darba grupas sanāksmē tika pieņemts lēmums par labklājības jomai papildu nepieciešamā finansējuma pieprasījuma virzīšanu izskatīšanai Ministru kabinetā. Ministru kabineta 2010.gada 24.augusta sēdē tika atbalstīta papildu finansējuma piešķiršana labklājības jomas pasākumiem. Saskaņā ar MK rīkojumu Nr.520 tika palielināts plānotais finansējums 2010.gadam, paredzot papildu GMI pabalstu izmaksu nodrošināšanai līdzekļus 4 915 753 latu apmērā un dzīvokļa pabalsta izmaksu nodrošināšanai 700 712 latu apmērā.

2010.gada 3.ceturksnī GMI pabalsta saņēmēju īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā salīdzinājumā ar 2.ceturkšņa rādītāju pieaudzis par 0,3 procentpunktiem, savukārt GMI pabalsta saņēmēju īpatsvars par trūcīgām atzīto personu kopskaitā pieaudzis par 1,8 procentpunktiem, kas liecina par to, ka iedzīvotāji ar zemiem ienākumiem sāk aktīvāk izmantot tiesības uz pašvaldību sociālo palīdzību un konkrētāk – GMI pabalstu.

Kopumā 2010.gada 3.ceturksnī personu, kurām attiecīgajā periodā ir spēkā trūcīgas personas statuss, īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā pieaudzis līdz 7,4% (1.ceturksnī 5,51%, 2.ceturksnī 6,89%). 2010.gada pirmajos piecos mēnešos personu skaits, kam attiecīgajā mēnesī ir spēkā trūcīgas personas statuss, ir pieaudzis katru mēnesi, savukārt jūnijā un jūlijā salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi trūcīgu personu skaits samazinājies. Krass trūcīgo personu skaita pieaugums, salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi, vērojams augustā, kad ievērojams skaits ģimeņu uzsāk bērnu sagatavošanu mācību gadam. Šāda trūcīgo personu skaita dinamika neliecina, ka 2010.gada 3.ceturksnī sāktu pieaugt iedzīvotāju ienākumi no oficiāla darba vai sociālās apdrošināšanas sistēmas.

Dzīvokļa pabalsta saņēmēju īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā 2010.gada 3.ceturksnī salīdzinājumā ar 1. un 2.ceturksni samazinājies, tādējādi apliecinot dzīvokļa pabalsta sezonālo raksturu, kaut arī apkures sezonā iekrājušos iedzīvotāju parādu dzēšana padara dzīvokļa pabalsta sezonalitāti mazāk izteiktu salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem. Vienlaikus ir samazinājies arī dzīvokļa pabalsta saņēmēju īpatsvars par trūcīgām atzīto personu kopējā skaitā. Rādītāja vērtība 2010.gada 3.ceturksnī, salīdzinājumā ar 2.ceturksni ir samazinājusies par 3 procentpunktiem un rādītājs ir 2 reizes zemāks nekā ticis prognozēts. Tas liecina, ka vēl joprojām par trūcīgajiem atzītie iedzīvotāji nesaņem pietiekamu palīdzību.

Pārskata periodā Labklājības ministrija ir veikusi pārbaudes divās pašvaldībās, kuru laikā GMI un dzīvokļa pabalsta piešķiršanā, aprēķinā un izmaksā būtiskas neatbilstības un pārkāpumi nav konstatēti.

Finansējuma apguve (1.1.attēls)

Pasākumu ietvaros atskaites periodā veiktas valsts budžeta izmaksas 3 010 974 latu apmērā, tai skaitā GMI pabalstu izmaksu nodrošināšanai 2 465 474 lati un dzīvokļa

pabalsta izmaksu nodrošināšanai 545 500 latu, piešķirot finansējumu par 2010.gada jūnijā, jūlijā un augustā izmaksājamiem pabalstiem.

2010.gada pirmajos trijos ceturkšņos GMI pabalstu izmaksu nodrošināšanai veiktas valsts budžeta izmaksas 6 063 362 latu jeb 62,8% apmērā no 2010.gadam paredzētā valsts līdzfinansējuma apjoma, attiecīgi dzīvokļa pabalsta izmaksu nodrošināšanai – 2 240 771 latu jeb 64,1% apmērā no 2010.gadam paredzētā valsts līdzfinansējuma apjoma.

Finansējuma apguves prognoze 2010.gadam

A variants

GMI pabalsta saņēmēju skaits laika periodā no 2010.gada janvāra līdz 2010.gada septembrim (ieskaitot) pieaudzis no 28,8 tūkst. (1,28% Latvijas iedzīvotāju¹ un 27,92% no trūcīgo personu skaita attiecīgajā mēnesī) līdz 66,3 tūkst. (2,97% Latvijas iedzīvotāju un 36,69% attiecīgā mēneša trūcīgo skaita). Vidējais GMI pabalsta saņēmēju skaita pieauguma temps mēnesī 2010.gada deviņos mēnešos ir 11,57% mēnesī. Līdz ar to labklājības jomas pasākumam GMI pabalsta izmaksu nodrošināšanai 2010.gadā tika palielināts Stratēģijā paredzētais finansējums 4 915 753 latu apmērā, tādējādi kopā 2010.gadā GMI pabalsta izmaksu nodrošināšanai paredzēts finansējums sastāda 9 655 039 latus.

Izvērtējot pasākumam pieejamā finansējuma apguvi 2010.gada deviņos mēnešos un prognozēto apguvi oktobrī, novembrī, decembrī, Labklājības ministrija pieņem, ka iespējamais finansējuma pārpalikums ir 581 115 latu apjomā (1.pielikuma 1.,2.tabula).

Dzīvokļa pabalsta saņēmēju skaits laika periodā no 2010.gada janvāra līdz 2010.gada septembrim kopumā pieaudzis no 31,8 tūkst. (1,42% Latvijas iedzīvotāju) līdz 42,4 tūkst. (1,9% Latvijas iedzīvotāju). Tā kā dzīvokļa pabalstam ir sezonāls raksturs (tā saņēmēju skaits ir lielāks apkures sezonā), pabalsta saņēmēju skaits pieauga līdz 2010.gada martam, bet aprīlī un maijā tas samazinājās, septembrī atkal uzsākot pieaugt. Dzīvokļa pabalsta sezonālais raksturs atspoguļojas gan pabalsta saņēmēju skaita, gan pabalsta vidējā apmēra uz vienu saņēmēju dinamikā. Vidējais dzīvokļu pabalsta saņēmēju skaita pieauguma temps 2010.gada 9 mēnešos ir 6,1% mēnesī.

Izvērtējot pasākumam pieejamā finansējuma apguvi 2010.gada deviņos mēnešos un sākotnēji prognozēto apguvi oktobrī, novembrī, decembrī, Labklājības ministrija pieņem, ka pasākuma ietvaros 2010.gadā iespējams finansējuma pārpalikums 223 395 latu apmērā (1.pielikuma 3.,4.tabula).

¹ Aprēķinos izmantota Centrālās statistikas pārvaldes ikmēneša informācija par Latvijas iedzīvotāju skaitu (CSP mājas lapa <http://www.csb.gov.lv/csp/content/?cat=2269>).

B variants

Lai arī atsevišķi makroekonomiskie rādītāji liecina par ekonomiskās situācijas uzlabošanos, tomēr, ņemot vērā, ka nodarbinātības līmeņa pieaugums seko ar laika nobīdi pēc ekonomiskās izaugsmes atjaunošanās, analizējot sociālās jomas rādītājus, Labklājības ministrija pieļauj, ka situācija sociālajā jomā var attīstīties arī vēl nelabvēlīgāk nekā to uzrāda prognozes balstītas uz vidējām 2010.gada janvāra-septembra tendencēm. Līdz ar to Labklājības ministrija ir izstrādājusi prognozes nelabvēlīgākajai situācijai 2010.gada pēdējā ceturksnī, pamatojoties uz jau 2010.gadā fiksētajiem zemākajiem marginālajiem rādītājiem (piemēram, pieļaujot, ka GMI pabalsta vidējais apmērs gada pēdējos mēnešos varētu būt lielāks nekā janvāra-septembra vidējais pabalsta apmērs (27,12 lati) un varētu sasniegt jau iepriekšējā apkures sezonā reģistrēto maksimumo - 32,57 latus vai dzīvokļa pabalsta saņēmēju skaits vidēji mēnesī pieaugtu straujāk (23,43%) kā vidēji 2010.gada apkures mēnešos janvārī-aprīlī sasniegtie 18,22%). Nelabvēlīgākajā gadījumā 2010.gadam plānotais finansējums tiktu apgūts gandrīz 98% apmērā un finansējuma pārpalikums būtu 304 386 lati, tai skaitā GMI pabalsta līdzfinansējumam – 154 459 lati (2.pielikuma 1.,2.tabula) un dzīvokļa pabalstam – 149 927 lati (2.pielikuma 3.,4.tabula).

Labklājības ministrija sekos līdzī finansējuma apguvei un informēs par situāciju Sociālās drošības tīkla stratēģijas ieviešanas uzraudzības darba grupu, kad būs iespējams precīzāk prognozēt situāciju.

1.3. Darba praktizēšanas ar stipendiju pašvaldībās īstenošana

Pasākuma ietvaros tiek dota iespēja reģistrētiem bezdarbniekiem, kas nesaņem bezdarbnieka pabalstu, iesaistīties sabiedrībai derīgos mazkvalificētos pilna laika darbos pašvaldībās (no jauna radītās darba praktizēšanas vietās), saņemot mēnesī par darba praktizēšanu stipendiju 100 latu apmērā.

Pasākums ir papildinājums sociālās drošības tīklam, kuru īsteno Nodarbinātības valsts aģentūra (turpmāk – NVA) kā Eiropas Sociālā fonda projektu „Darba praktizēšanas pasākumu nodrošināšana pašvaldībās darba iemaņu iegūšanai un uzturēšanai”.

Pasākuma ietvaros atskaites periodā veiktas šādas aktivitātes:

- 1) Līgumu slēgšana ar pašvaldībām par darba praktizēšanas vietu izveidi. 2010.gada 3.ceturksnī pie līgumiem ar pašvaldībām noslēgtas 166 vienošanās. Atskaites periodā no jauna tika izveidotas 6 133 darba praktizēšanas vietas. Uz 2010.gada 30.septembri pasākumā iesaistīti 20 085 bezdarbnieki, no tiem 12 367 dalību uzsākuši 2010.gada 3.ceturksnī.
- 2) NVA bezdarbnieku uzskaites un reģistrēto vakanču informācijas sistēmā reģistrētas bezdarbnieku vēlmes dalībai pasākumā, veikta mērķa grupas bezdarbnieku atlase un iesaistīšana pasākumā. 2010.gada 3.ceturksnī par 4,4% samazinājās bezdarbnieku skaits, kas ir izteikuši vēlmi piedalīties pasākumā un

- gaida rindā. 2010. gada 30.septembrī vēlmi, tai skaitā atkārtotu pēc dalības pasākumā pabeigšanas, iesaistīties pasākumā bija izteikuši 46 437 bezdarbnieki.
- 3) NVA filiāļu koordinējošie eksperti 2010.gada 3.ceturksnī veikuši 106 pārbaudes darba praktizēšanas vietās un pārbaudītas 3 077 darba praktizēšanas vietas. No aptaujātajiem 2 310 bezdarbniekiem 98% - apmierināti, bet 2% - daļēji apmierināti ar darba praktizēšanas pasākumu.
 - 4) Valsts darba inspekcija veica 31 pārbaudi (754 pasākuma dalībnieki), trīs no tām tika veiktas kopā ar NVA speciālistiem. Konstatējot pārkāpumus darba aizsardzības jomā, Valsts darba inspekcijas amatpersonas 2010.gada 3.ceturksnī izsniegušas 20 rīkojumus pašvaldībām pārkāpumu novēršanai. Biežāk konstatētie pārkāpumi ir risku novērtējuma neveikšana darba praktizēšanas vietās un bezdarbnieku neiepazīstināšana ar risku novērtējumu, tāpat vairākās pašvaldībās nebija norīkots apmācīts darba aizsardzības speciālists.

Lai novērstu situāciju, ka bezdarbnieks atsakās no piedāvātas dalības pasākumā, kurā pats ir izteicis vēlmi piedalīties, sagatavots grozījumu projekts 2009.gada 18.jūnija NVA iekšējā normatīvā aktā „Bezdarbnieku un darba meklētāju reģistrācijas kārtība” iesniegšanai Labklājības ministrijai saskaņošanai, iestrādājot nosacījumu, ka bezdarbniekam ir pienākums piedalīties piedāvātajā pasākumā, ja viņa vēlme ir reģistrēta informācijas sistēmā NVA Bezdarbnieku uzskates un reģistrēto vakancu informācijas sistēmā. Vienlaikus finanšu apguve tiek pastāvīgi kontrolēta un, veidojoties finanšu atlikumiem, tiek pārplānota darba praktizēšanas vietu izveide pa mēnešiem. Lai apgūtu projekta īstenošanas laikā radušos finanšu atlikumus, Labklājības ministrija sagatavojusi Eiropas Sociālā Fonda projekta „Darba praktizēšanas pasākumu nodrošināšana pašvaldībās darba iemaņu iegūšanai un uzturēšanai” grozījumus, plānojot palielināt projekta rezultatīvo rādītāju 2010.gadā par 905 darba praktizēšanas vietām.

Finansējuma apguve (1.1.attēls)

Pasākuma ietvaros atskaites periodā veiktas valsts budžeta izmaksas 8 173 526 latu apmērā, līdz ar to nodrošināta plānoto finanšu līdzekļu apguve.

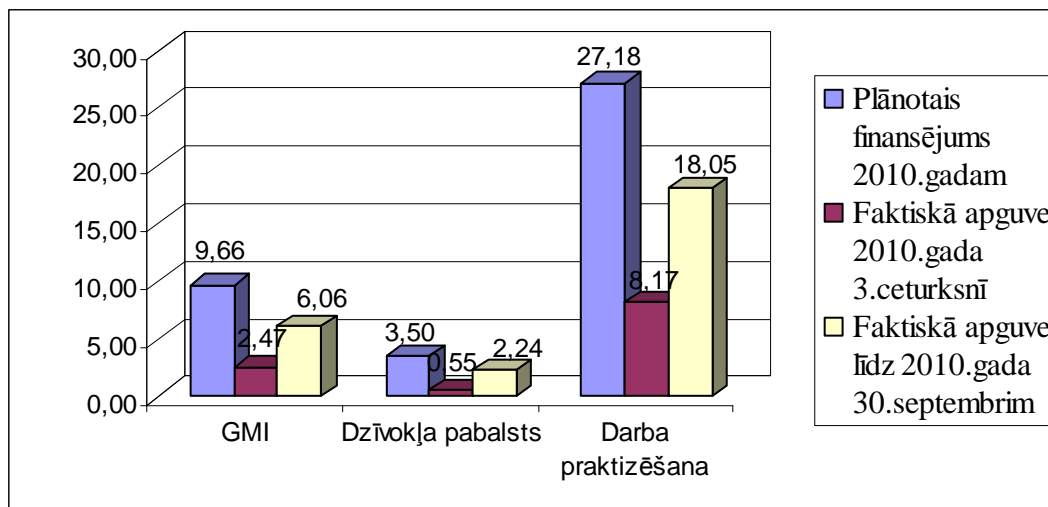
2010.gada pirmajos trijos ceturkšņos veiktas valsts budžeta izmaksas 18 052 677 latu apmērā jeb 66,4% no 2010.gadam paredzētā finansējuma.

Finansējuma apguves prognoze 2010.gadam

Nodrošinot pasākuma īstenošanu 2010.gadā, 2010.gada 25.oktobrī ir apstiprināti Eiropas Sociālā fonda projekta „Darba praktizēšanas pasākumu nodrošināšana pašvaldībās darba iemaņu iegūšanai un uzturēšanai” grozījumi, saskaņā ar kuriem ir veikta finansējuma 537 000 latu apmērā pārdale uz 2010.gadu no pārejošo pasākuma aktivitāšu apmaksai 2011.gadā plānotā finansējuma, kopumā palielinot 2010.gadā pieejamo finansējumu līdz 27 184 308 latiem.

Pasākuma īstenošana notiek saskaņā ar noteiktajiem mērķiem un tiek prognozēts, ka viss 2010.gadā plānotais finansējums tiks apgūts pilnā apmērā.

Finansējuma apguve labklājības jomā (milj. LVL)

2. Izglītības jomas pasākumi

2.1. Izglītības nodrošināšana bērniem 5-6 gadu vecumā

Izglītības un zinātnes ministrija ir atbildīga par pasākuma ieviešanu, kas paredz nodrošināt izglītības piedāvājumu bērniem 5 un 6 gadu vecumā, pilnveidojot pirmsskolas un sākumskolas mācību priekšmetu standartus un programmas atbilstoši bērnu vecumposmam un veicot darba samaksu 5-6 gadīgo apmācībā nodarbinātajiem pedagogiem.

Pasākuma ietvaros atskaites periodā veiktas šādas aktivitātes:

- 1) Līdz 2010.gada 3.ceturkšņa beigām ir pabeigts darbs pie 15 mācību priekšmetu standartu projektiem un 18 mācību priekšmetu programmu paraugu pilnveides atbilstoši 6-11 gadīgu bērnu vecumposmam atbilstoši ekspertu iesniegtajiem ieteikumiem. Minētās izstrādes tiek rediģētas un maketētas ievietošanai Izglītības un zinātnes ministrijas mājas lapā. Uzsākta sešgadīgo izglītojamo integrētās mācību programmas aprobācija 22 izglītības iestādēs. Minētās iestādes nodrošinātas ar aprobācijai nepieciešamajiem mācību līdzekļiem. Ir izstrādāta un aprobēta daļa no pedagogu profesionālās pilnveides kursu programmas. Notikušas speciālistu un ekspertu vizītes aprobācijas skolās, tiekoties ar pedagogiem un bērnu vecākiem.
- 2) Nodrošināta darba samaksa no valsts budžeta līdzekļiem pašvaldību pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogiem, kas nodarbināti 5-6 gadīgo bērnu izglītošanā. Atskaites periodā izglītības procesā iesaistīti 93% piecgadīgie bērni un 94% no sešgadīgajiem bērniem. Izvērtējot izglītības iestāžu, kas īsteno pirmsskolas izglītības programmas neapmeklētības iemeslus, Izglītības un zinātnes ministrija uzskata, ka aptuveni 6% obligātā izglītības vecuma

sešgadīgo bērnu izglītības iestādēs neapgūst pirmsskolas izglītības programmas, jo daļa šo bērnu vecāku saskaņā ar Vispārējās izglītības likuma 22.pantu pirmsskolas izglītības programmu īsteno ģimenē, kā arī daļa bērnu kopā ar vecākiem ir izbraukuši no Latvijas.

Finansējuma apguve (1.2.attēls)

Pasākuma ietvaros atskaites periodā veiktas izmaksas 1 599 572 latu apmērā, no tiem 1 540 000 lati tika izmaksāti pašvaldībām pirmsskolas izglītības iestāžu 5-6 gadīgo bērnu apmācībā nodarbināto pedagogu darba samaksai, bet 59 572 lati mācību priekšmetu standartu projektu un programmu paraugu pilnveidei.

2010.gada pirmajos trijos ceturkšņos veiktas valsts budžeta izmaksas 9 356 941 latu apmērā jeb 74% no 2010.gadā plānotā finansējuma, tai skaitā pedagogu darba samaksai 9 242 525 latu apmērā un mācību priekšmetu un standartu projektu un programmu paraugu pilnveidei 114 416 latu apmērā.

Finansējuma apguves prognoze 2010.gadam

Nemot vērā, ka pilotprojektu „Sešgadīgo izglītojamo mācību programmas ieviešanas aprobācija” paredzēts īstenot laika periodā līdz 2011.gada 31.jūlijam, kad tiks izvērtēta mācību līdzekļu projektu kvalitāte, kā arī veikta aprobējamo materiālu pilnveide un nepieciešamo mācību līdzekļu izdošana, līdz ar to pedagogu profesionālās pilnveides programmu īstenošana ir jāveic pēc aprobācijas procesa, tas ir 2011.gadā. Atbilstoši pasākuma ieviešanas laika grafikā veiktajām izmaiņām 2010.gadā pasākuma ietvaros paredzētais finansējums 363 703 latu apmērā saskaņā ar MK rīkojumu Nr.520 tika novirzīts finansējuma pārdalei Stratēģijas ietvaros labklājības pasākumu finansēšanai 2010.gadā. Līdz ar to pasākumam pieejamais finansējums 2010.gadā sastāda 12 573 297 latus, kas atbilstoši Izglītības un zinātnes ministrijas sniegtajām prognozēm tiks apgūts pilnā apmērā.

2.2. Skolēnu pārvadājumu nodrošināšana skolēnu nogādāšanai skolās no apdzīvotajām vietām, kur skolas ir slēgtas (reorganizētas) izglītības reformas rezultātā

Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija ir atbildīga un Izglītības un zinātnes ministrija ir līdzatbildīga par pasākuma ieviešanu, kā ietvaros pašvaldībām tiek kompensēti transporta izdevumi, kas radušies organizējot skolēnu pārvadājumus teritorijās, kurās slēgtas vai reorganizētas skolas, kā arī paredzēta autobusu iegāde tām pašvaldībām skolēnu pārvadāšanai, kur skolas ir slēgtas vai reorganizētas izglītības reformas rezultātā.

Pasākuma ietvaros atskaites periodā veiktas šādas aktivitātes:

- 1) Nodrošināta izdevumu kompensēšana pašvaldībām par veiktajiem skolēnu pārvadājumiem:

- Jūnija mēnesī saņemti 18 pašvaldību pārskati par faktiskajiem skolēnu pārvadāšanas izdevumiem un jūlijā par jūnija mēnesi izmaksāta kompensācija pašvaldībām par 9. un 12. klašu skolēnu pārvadājumiem, kuriem saskaņā ar Ministru kabineta 2009.gada 10.februāra noteikumiem Nr.119 „Noteikumi par 2009./2010. mācību gada un mācību semestru sākuma un beigu laiku” mācību gads noslēdzas 11. un 18.jūnijā. Kopumā 9. un 12.klases, kas reorganizētas vai likvidētas sākot ar 2009.gada 29.maiju, ir 38 pašvaldībās, no tām pārskatus par braukšanas izdevumiem jūnijā iesniedza 17 pašvaldības ar kopējo skolēnu skaitu – 199, savukārt viena pašvaldība iesniedza pārskatu par 30 skolēnu pārvadāšanu maija mēnesī.
 - 2010.gada 3.ceturksnī kompensāciju saņēmušo skolēnu skaits ir 229, kas sastāda 8,09% no pašvaldību pārskatos norādītā kopējā reorganizēto un likvidēto skolu skolēnu skaita - 2829. Ceļā līdz izglītības iestādei (vienā virzienā) ilgāk par 60 minūtēm 2010.gada 3.ceturksnī nav pavadījis neviens skolēns.
- 2) Nodrošināta finansējuma piešķiršana pašvaldībām autobusu iegādei skolēnu pārvadāšanai:
- Saskaņā ar Ministru kabineta 2010.gada 30.jūlija rīkojumu Nr.446 „Par finanšu līdzekļu piešķiršanu novadu pašvaldībām skolēnu pārvadājumu nodrošināšanai” (turpmāk – MK rīkojums Nr.446), kas paredz no valsts pamatbudžeta programmas 29.00.00. „Sociālās drošības tīkla pasākumu īstenošana” piešķirt finansējumu par kopējo summu 2 590 000 latu apmērā 42 novadu pašvaldībām 74 autobusu iegādei skolēnu nogādāšanai skolās no apdzīvotajām vietām, kur skolas ir slēgtas vai reorganizētas izglītības sistēmas strukturālo reformu rezultātā, 2010.gada augustā noslēgtas vienošanās ar 42 novadu pašvaldībām par valsts budžeta līdzekļu piešķiršanas un izlietojuma nosacījumiem. 2010.gada 5.augustā Valsts reģionālās attīstības aģentūra organizēja semināru, lai informētu novadu pašvaldības par vienošanās nosacījumiem un sniegtu ieteikumus atklāta konkursa nolikuma sagatavošanā.
 - Saskaņā ar Ministru kabineta 2010.gada 13.septembra rīkojumu Nr.539 „Par finanšu līdzekļu piešķiršanu novadu pašvaldībām skolēnu pārvadājumu nodrošināšanai” tika paplašināts atbalstāmo pašvaldību loks un paredzēts piešķirt finansējumu tām pašvaldībām, kurām sabiedriskais transports nenodrošina skolēnu nokļūšanu līdz skolai vai esošais autobuss skolēnu pārvadāšanai ir nolietots. Kopā tika piešķirts finansējums 875 000 latu apmērā 20 novadu pašvaldībām 25 autobusu iegādei, un 2010.gada septembrī noslēgtas vienošanās ar 20 novadu pašvaldībām par valsts budžeta līdzekļu piešķiršanas un izlietojuma nosacījumiem. 2010.gada 9.septembrī Valsts reģionālās attīstības aģentūra organizēja semināru, lai informētu novadu pašvaldības par vienošanās nosacījumiem un sniegtu ieteikumus atklāta konkursa nolikuma sagatavošanā.

Finansējuma apguve (1.2.attēls)

Pasākuma ietvaros 2010.gada 3.ceturksnī veiktas valsts budžeta izmaksas 2 983 latu apmērā, pašvaldības nodrošinājušas finansējumu 5 016 latu apmērā, kas ietver faktiski veiktās izmaksas par skolēnu pārvadāšanu.

2010.gada pirmajos trijos ceturkšņos veiktas valsts budžeta izmaksas 228 559 latu apmērā, kas sastāda 31,8 % no 2010.gadā plānotā finansējuma transporta izdevumu kompensēšanai.

Finansējuma apguves prognoze 2010.gadam

Stratēģijas ietvaros 2010.gadā pasākumam tika paredzēts finansējums 5 862 542 latu apmērā, tai skaitā skolēnu pārvadāšanai nepieciešamo autobusu iegādei 5 144 040 latu apmērā un 718 502 latu apmērā transporta izdevumu kompensēšanai. Ņemot vērā, ka skolēnu autobusu iegādei nepieciešamais finansējums tika precizēts, tad pasākuma ietvaros 2010.gadā veidojās finansējuma pārpalikums 1 679 040 latu apmērā, bet nepieciešamais finansējums sastādīja 3 465 000 latu. Saskaņā ar MK rīkojumu Nr.520 līdzekļi, kas nebija nepieciešami pasākuma ieviešanai, tika novirzīti finansējuma pārdalei Stratēģijas ietvaros pārvadājumu (transporta) un labklājības jomas pasākumu finansēšanai 2010.gadā. Līdz ar to pasākumam „Skolēnu pārvadājumu nodrošināšana skolēnu nogādāšanai skolās no apdzīvotajām vietām, kur skolas ir slēgtas (reorganizētas) izglītības reformas rezultātā” pieejamais finansējums 2010.gadā sastāda 4 183 502 latus.

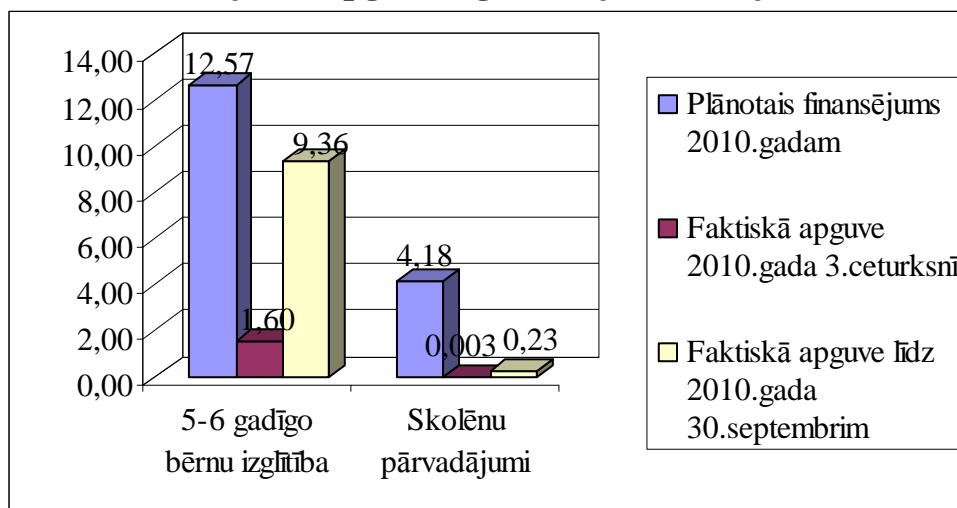
Skolēnu pārvadāšanai paredzēto autobusu iegāde notiks 2010.gada 4.ceturksnī, tomēr tiek prognozēts, ka saskaņā ar MK rīkojumu Nr.446 apstiprināto skolēnu autobusu iegādei paredzētais finansējums 2010.gada ietvaros netiks apgūts 455 000 latu apmērā, jo vairākām pašvaldībām izsludinātā iepirkuma procedūra skolēnu autobusu iegādei ir beigusies bez rezultātiem (nav pieteicies neviens pretendents vai iesniegtais piedāvājums nav atbilstošs) un nepieciešams sludināt jaunu iepirkumu, bet par atsevišķu pašvaldību iepirkuma procedūras lēmumiem ir iesniegtas sūdzības Iepirkumu uzraudzības birojā, kā rezultātā iepirkuma procedūru nebūs iespējams pabeigt līdz MK rīkojumā Nr.446 noteiktajam termiņam un Valsts reģionālās attīstības aģentūrai nebūs pamatojuma pasākumam pieejamā finansējuma pārskaitījumam konkrētajām pašvaldībām. Lai saskaņā ar Stratēģijā noteikto nodrošinātu skolēnu pārvadāšanai paredzēto autobusu iegādi pašvaldībām, iepriekš minētais finansējums pasākuma īstenošanai būs nepieciešams 2011.gadā.

Savukārt ņemot vērā kopējo pašvaldību norādīto reorganizēto un likvidēto skolu skolēnu skaitu, mācību dienu skaitu 2010.gada 4.ceturksnī, kā arī līdz šim izmaksāto kompensāciju apmēru uz vienu skolēnu, tiek prognozēts, ka 2010.gada 4.ceturksnī transporta izdevumu kompensēšanai tiks izmaksāts valsts budžeta finansējums 210 046 latu apmērā, kopā 2010.gadā apgūstot finansējumu 438 605 latu apmērā. Līdz ar to 2010.gadā pasākuma ietvaros tiek prognozēts finansējuma pārpalikums 279 897 latu apmērā.

Kopā pasākuma ietvaros 2010.gadā tiek prognozēta finansējuma neapguve 734 897 latu apmērā.

1.2.attēls

Finansējuma apguve izglītības jomā (milj. LVL)

3. Veselības aprūpes jomas pasākumi (atbildīgā institūcija Veselības ministrija)

Lai veicinātu veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību iedzīvotājiem, kā arī turpinot veselības nozares reformēšanu un attīstot efektīvākus veselības aprūpes pakalpojumus, Veselības ministrija veica Stratēģijas ietvaros piešķirto līdzekļu izvērtējumu un ierosināja izmaiņas veselības aprūpes jomas pasākumos. Stratēģijā paredzēto finanšu līdzekļu ietvaros paredzēts paplašināt Stratēģijā ietvertos veselības aprūpes pasākumus, kā arī ietvert divus jaunus pasākumus – ģimenes ārstu konsultatīvā tālruņa (laikā, kad nav pieejams ģimenes ārsts) ieviešana un dienas stacionāra pakalpojumu nodrošināšana. Iepriekš minētās izmaiņas Stratēģijā tika apstiprinātas ar Ministru kabineta 2010.gada 18.augusta rīkojumu Nr.490 „Par Sociālās drošības tīkla stratēģiju” (turpmāk – MK rīkojums Nr.490).

3.1. Kompensācijas mehānisma izveide personām noteiktās pacientu iemaksas segšanai

Pasākuma ietvaros tiek kompensēta gan pacientu iemaksa trūcīgām personām un personām ar zemiem ienākumiem, gan viss pacientam nepieciešamais pakalpojums, tādējādi nodrošinot veselības aprūpes pieejamību un personas savlaicīgu vēršanos ārstniecības iestādē.

Lai nodrošinātu pakalpojumu pieejamību personām ar zemiem ienākumiem, atbilstoši MK rīkojumā Nr.490 veiktajām izmaiņām, Stratēģijā sākot ar 2010.gada 3.ceturksni tiek kompensēta ne tikai pacienta iemaksa un līdzmaksājums personām ar zemiem ienākumiem, bet arī viss pacientam nepieciešamais pakalpojums, kā arī veikta finansējuma pārdale, palielinot pasākumam „Kompensācijas mehānisma izveide personām noteiktās pacientu iemaksas segšanai” 2010.gadā paredzēto finansējumu.

Atskaites periodā pacienta iemaksa kompensēta 129 714 ambulatoro apmeklējumu gadījumos un 6 385 hospitalizācijas gadījumos. Kopā 2010.gadā līdz 30.septembrim pacienta iemaksas no Stratēģijas līdzekļiem kompensētas 291 036 ambulatoro apmeklējumu un 15 698 hospitalizāciju gadījumos.

Finansējuma apguve (1.3.attēls)

Pasākuma ietvaros atskaites periodā ārstniecības iestādēm veiktas valsts budžeta izmaksas 3 985 460 latu apmērā.

2010.gada pirmajos trijos ceturkšņos veiktas valsts budžeta izmaksas 5 265 393 latu apmērā jeb 66% no 2010.gadā plānotā finansējuma, tai skaitā 50% no 2010.gada ietvaros plānotā finansējuma apgūti 2010.gada 3.ceturksnī, kas skaidrojams ar to, ka pasākuma ietvaros tagad tiek veikta arī pamatpakalpojuma apmaksāšana, kā arī ar ambulatoro apmeklējumu un hospitalizācijas gadījumu skaita palielināšanos pārskata periodā.

Finansējuma apguves prognoze 2010.gadam

Pasākumam paredzētais finansējums visam gadam ir nepietiekams, jo palielinoties ambulatoro apmeklējumu un stacionēšanas gadījumu skaitam trešajā ceturksnī salīdzinot ar pirmo un otro ceturksni, finansējuma izlietojums pasākumam par pacientu iemaksas un līdzmaksājuma kompensāciju un pamatpakalpojuma apmaksu ir lielāks kā tika plānots. Līdz ar to Veselības ministrija ir ierosinājusi veikt izmaiņas Stratēģijā, veicot pārdali Stratēģijā veselības aprūpes jomai paredzētā finansējuma ietvaros, novirzot pasākuma īstenošanai papildu finansējumu 1 173 490 latu apmērā.

3.2. Zāļu kompensēšana pacientiem 100% apmērā

Pasākuma ietvaros tiek nodrošināta pacienta līdzmaksājuma segšana trūcīgajām personām un personām, kuru ienākumi nepārsniedz 120 latus, iegādājoties zāles kompensācijas sistēmas ietvaros.

Veselības ministrija, pamatojoties uz veselības aprūpes jomā veikto situācijas analīzi par 2010.gada 1.pusgadu, veica finansējuma pārdali veselības aprūpes jomas ietvaros un atbilstoši MK rīkojumā Nr.490 noteiktajam pasākumam „Zāļu kompensēšana pacientiem 100% apmērā” ir samazināts 2010.gadā paredzētais finansējums.

2010.gada 3.ceturksnī zāļu un medicīnisko ierīču iegādes izdevumu kompensāciju 100% apmērā no Stratēģijas īstenošanai paredzētajiem līdzekļiem saņēmušas 6 530 personas.

Finansējuma apguve (1.3.attēls)

Pasākuma ietvaros pārskata periodā veiktas valsts budžeta izmaksas 890 263 latu apmērā. Kopumā līdz 2010.gada 30.septembrim pasākuma ietvaros apgūts finansējums 1 827 555 latu jeb 63% no 2010.gada paredzētajiem līdzekļiem.

Salīdzinājumā ar 2010.gada 2.ceturksni finansējuma izlietojums pasākuma nodrošināšanai pieaudzis par 27%, ko var skaidrot ar informētības līmeņa palielināšanos gan ārstniecības personu, gan pacientu vidū.

Finansējuma apguves prognoze 2010.gadam

Pasākuma ietvaros finansējuma izlietojums, pieaugot ārstniecības personu un pacientu informētībai, palielinās katru ceturksni salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni (238 209 latu – 1.ceturksnī, 699 083 latu – 2.ceturksnī un 890 263 latu – 3.ceturksnī). Saglabājoties esošajai tendencei, kā arī ņemot vērā to, ka kompensējamo zāļu patēriņš gada pēdējā ceturksnī vienmēr palielinās (veselības aprūpes sistēmā novērojamā sezonālitate), šī gada pēdējā ceturksnī zāļu kompensācijai nepieciešamo līdzekļu apjoms Stratēģijas ietvaros sasniegs 1 046 622 latus, tādējādi kopā 2010.gadā nodrošinot finansējuma apguvi 2 874 177 latu apmērā. Līdz ar to pasākuma ietvaros veidojas finansējuma pārpalikums 12 022 latu apmērā.

3.3. Kompensācijas mehānisma izveide pacientu viesnīcas izdevumu segšanai (uzturēšanās „slimnīcu viesnīcās”)

Pasākuma ietvaros trūcīgām personām un personām ar zemiem ienākumiem tiek kompensēta slimnīcā izveidoto viesnīcas tipa gultu apmaksā (pacientam paliekot pa nakti ārstniecības iestādē, netiek nodrošināta ārstniecības personu uzraudzība). Tādējādi pacientam pieejama ārstniecība, kuru no valsts budžeta līdzekļiem nodrošina ambulatori nevis stacionāri.

Veselības ministrija, pamatojoties uz veselības aprūpes jomā veikto situācijas analīzi par 2010.gada 1.pusgadu, veica finansējuma pārdali veselības aprūpes jomas ietvaros un atbilstoši MK rīkojumā Nr.490 noteiktajam tika samazināts pasākumam 2010.gadā paredzētais finansējums.

2010.gada 3.ceturksnī kopumā „slimnīcu viesnīcās” uzturējušies 1 836 pacienti, kuriem kompensētas uzturēšanās izmaksas, kopā līdz 2010.gada 30.septembrim – 3 687 pacienti.

Finansējuma apguve (1.3.attēls)

Pasākuma ietvaros pārskata periodā veiktas valsts budžeta izmaksas 128 526 latu apmērā.

Salīdzinājumā ar 2010.gada 2.ceturksni finansējuma izlietojums pasākuma nodrošināšanai 3.ceturksnī ir palielinājies un no plānotā gada finansējuma līdz 2010.gada 30.septembrim ir izlietots finansējums 280 181 latu apmērā jeb 97%.

Finansējuma apguves prognoze 2010.gadam

Pasākumam paredzētais finansējums visam gadam ir nepietiekams, jo palielinoties ambulatoro apmeklējumu un stacionēšanas gadījumu skaitam trešajā ceturksnī salīdzinot ar pirmo un otro ceturksni, finansējuma izlietojums pasākumam par pacientu iemaksas un līdzmaksājuma kompensāciju un pamatpakalpojuma apmaksu, ir lielāks kā tika plānots. Līdz ar to Veselības ministrija ir ierosinājusi veikt izmaiņas Stratēģijā, veicot pārdali veselības aprūpes jomai paredzētā finansējumu ietvaros un novirzot pasākuma īstenošanai papildu finansējumu 212 645 latu apmērā.

3.4. Mājas aprūpes nodrošināšana pacientiem ar smagām slimībām

Pasākuma ietvaros paredzēts nodrošināt hroniski slimo pacientu mājas aprūpi, tā samazinot nepieciešamību pēc stacionāra pakalpojumiem. No Stratēģijas līdzekļiem mājas aprūpes pakalpojumi tiek apmaksāti visiem pacientiem, ne tikai personām ar zemiem ienākumiem.

Veselības ministrija, pamatojoties uz veselības aprūpes jomā veikto situācijas analīzi par 2010.gada 1.pusgadu, veica finansējuma pārdali veselības aprūpes jomas ietvaros un atbilstoši MK rīkojumam Nr.490 pasākumam ir samazināts 2010.gadā paredzētais finansējums.

Finansējuma apguve (1.3.attēls)

Pasākuma ietvaros pārskata periodā veiktas valsts budžeta izmaksas 426 458 latu apmērā.

Salīdzinājumā ar 2010.gada 2.ceturksni finansējuma izlietojums pasākuma nodrošināšanai palielinājies, kas skaidrojams ar pakalpojuma saņēmēju loka paplašināšanu. 2010.gada 3.ceturksnī ir izlietoti 48% no visam gadam paredzētā finansējuma. Kopā līdz 2010.gada 30.septembrim pasākuma ietvaros ir izlietots valsts budžeta finansējums 448 996 latu apmērā jeb 51% no 2010.gadam plānotā finansējuma.

Finansējuma apguves prognoze 2010.gadam

Palielinoties mājas aprūpes vizīšu skaitam trešajā ceturksnī ir palielinājies arī finansējuma izlietojums pasākumam „Mājas aprūpes nodrošināšana pacientiem ar smagām slimībām”, tomēr, prognozējot finansējuma izlietojumu 2010.gada 4.ceturksnī, paredzams, ka pasākuma ietvaros netiks apgūts finansējums 5 273 latu apmērā.

3.5. Stacionāro pakalpojumu koncentrēšana pacientiem ar garīgām slimībām, samazinot gultu skaitu, attīstot aprūpi dienas centros

Pasākuma ietvaros paredzēts nodrošināt vienlīdzīgas iespējas visiem Latvijas iedzīvotājiem saņemt nepieciešamo garīgās veselības aprūpi, palielinot ģimenes ārstu lomu, un rodot iespēju pacientiem ar garīgās veselības problēmām nepieciešamo aprūpi saņemt maksimāli tuvu dzīvesvietai, kā arī iekļaujot pacientus sabiedrībā. Atbilstoši izmaiņām Stratēģijā (MK rīkojums Nr.490) no Stratēģijas līdzekļiem tiek apmaksāta visu psihiatrisko pacientu ambulatorā aprūpe, ne tikai personām ar zemiem ienākumiem.

Veselības ministrija, pamatojoties uz veselības aprūpes jomā veikto situācijas analīzi par 2010.gada 1.pusgadu, veica finansējuma pārdali veselības aprūpes jomas ietvaros un atbilstoši MK rīkojumam Nr.490 pasākumam ir samazināts 2010.gadā paredzētais finansējums.

Finansējuma apguve (1.3.attēls)

Pasākuma ietvaros pārskata periodā veiktas valsts budžeta izmaksas 119 712 latu apmērā.

Salīdzinājumā ar 2010.gada 2.ceturksni finansējuma izlietojums pasākuma nodrošināšanai ievērojami palielinājies, kas skaidrojams ar pakalpojuma saņēmēju loka paplašināšanu. Kopā līdz 2010.gada 30.septembrim pasākuma ietvaros apgūts finansējums 142 426 latu apmērā, kas ievērojami pārsniedz gadam plānoto finansējumu (par 317%).

Finansējuma apguves prognoze 2010.gadam

Nemot vērā pasākuma ieviešanas gaitu, Veselības ministrija plāno, ka pasākuma nodrošināšanai 2010.gada 4.ceturksnī nepieciešamie līdzekļi sastāda 132 976 latus. Līdz ar to Veselības ministrija ir ierosinājusi veikt izmaiņas Stratēģijā, veicot pārdali veselības aprūpes jomai paredzētā finansējumu ietvaros un novirzot pasākuma īstenošanai papildu finansējumu 230 535 latu apmērā.

3.6. Primārās veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības uzlabošana, piesaistot ģimenes ārsta praksei otru māsu

Ģimenes ārstu praksēm tiek piesaistīta otra māsa. Otra māsa aicinās pacientus uz profilaktiskajām apskatēm, izglītos ģimenes ārsta pacientus par veselīgu dzīves veidu, fiziskajām aktivitātēm, nodrošinās hronisko pacientu aprūpi un izglītošanu (apmācību) ģimenes ārsta praksē, kā arī apzinās pie ģimenes ārsta reģistrētos trūcīgos pacientus.

Atbilstoši izmaiņām Stratēģijā (MK rīkojumam Nr.490) no Stratēģijas līdzekļiem otra māsa tiek piesaistīta visām ģimenes ārstu praksēm, ne tikai ārpus pilsētām esošajām ģimenes ārsta praksēm. Ministru kabineta 2010.gada 3.augusta sēdē tika apstiprināti grozījumi Ministru kabineta 2006.gada 19.decembra noteikumos Nr.1046 „Veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas kārtība”, svītrojot nosacījumu, ka otra māsa piesaistāma tikai tām ģimenes ārstu praksēm, kuru

darbības pamatteritorija nav republikas pilsētā, kā arī noteikts, ka māšas vai ārsta palīga pacientu patstāvīgais pieņemšanas laiks ir ne mazāks par 10 stundām nedēļā.

Līdz 2010.gada 30.septembrim ģimenes ārstu komandas paplašināšanai piesaistītas 142 māšas.

Finansējuma apguve (1.3.attēls)

Pasākuma ietvaros pārskata periodā veiktas valsts budžeta izmaksas 275 884 latu apmērā.

Salīdzinājumā ar 2010.gada 2.ceturksni finansējuma izlietojums pasākuma nodrošināšanai 2010.gada 3.ceturksnī ir palielinājies par 7%. Tomēr finansējuma izlietojums līdz 2010.gada 30.septembrim joprojām vērtējams kā nepietiekams, jo no plānotā gada finansējuma līdz 2010.gada 30.septembrim ir izlietoti līdzekļi 703 133 latu apmērā jeb 23% no 2010.gadam plānotajiem līdzekļiem, kas skaidrojams ar ģimenes ārstu pārāk lēno iesaistīšanos ģimenes ārsta praksēs un primārās veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības attīstībā.

Finansējuma apguves prognoze 2010.gadam

Veselības ministrijas prognozē, ka pasākuma ietvaros 2010.gada pēdējā ceturksnī finanšu izlietojums salīdzinājumā ar 2010.gada trešo ceturksni palielināsies, jo tiek prognozēts, ka 2010.gada 4.ceturksnī ģimenes ārstu praksēs nodarbināto māšu skaits palielināsies, ņemot vērā to, ka sākot ar 2010.gada otro pusgadu māšas var piesaistīt arī tām ģimenes ārstu praksēm, kuru darbības pamatteritorija ir republikas pilsētas un republikas pilsētās ir lielāks ārstniecības personu skaits, jo īpaši Rīgā, kā arī to, ka ģimenes ārsta praksē strādājošai māšai ir noteikts patstāvīgs pacientu pieņemšanas laiks, bez ģimenes ārsta klātbūtnes – divas stundas dienā. Tādejādi ir atcelts ģimenes ārstus atturošais nosacījums pieņemt darbā otru māsu, kas prasīja ģimenes ārstam pagarināt pacientu pieņemšanas laiku par divām stundām. Tomēr, pasākuma ietvaros tiek prognozēta finansējuma neapguve 2 025 899 latu apmērā, kas tiks novirzīta citu veselības aprūpes jomas pasākumu īstenošanai.

3.7. Ģimenes ārstu konsultatīvā tālruņa (laikā, kad nav pieejams ģimenes ārsts) ieviešana

Atbilstoši veiktajām izmaiņām Stratēģijā (MK rīkojums Nr.490) veselības aprūpes joma ir papildināta ar jaunu pasākumu - ģimenes ārstu konsultatīvā tālruņa ieviešana. Ģimenes ārstu konsultatīvais tālrunis darbosies vakara un nakts stundās, kā arī brīvdienās. Šāda tālruņa ieviešana dos iespēju pacientam pēc ģimenes ārsta darba laika iegūt sev nepieciešamo medicīnisko konsultāciju akūtu saslimšanu un hronisku saslimšanu paasinājuma gadījumā.

Finansējuma apguve (1.3.attēls)

Pasākumam 2010.gada 3.un 4.ceturksnim finansējums nav paredzēts. Atbilstoši Stratēģijā noteiktajam pasākuma ieviešana un finansējuma apguve tiks uzsākta 2011.gadā.

3.8. Dienas stacionāra pakalpojuma nodrošināšana

Atbilstoši izmaiņām Stratēģijā, sākot ar 2010.gada 3.ceturksni no Stratēģijas līdzekļiem tiek apmaksāti dienas stacionāros sniegtie veselības aprūpes pakalpojumi. Pacienti, kuriem nepieciešams saņemt diagnostiskos izmeklējumus un ķirurģiska un terapeitiska rakstura ārstēšanu bez ievietošanas slimnīcā un bez 24 stundu ārstniecības personu uzraudzības, veselības aprūpe tiek nodrošināta dienas stacionārā. Attīstot dienas stacionāru pakalpojumus ir iespējams samazināt ārstēšanas laiku stacionāros un kopējo hospitalizācijas skaitu. Pacienti, kuriem nav trūcīgas vai personas ar ienākumiem līdz 120 vai 150 latiem, maksā pacienta iemaksu.

Finansējuma apguve (1.3.attēls)

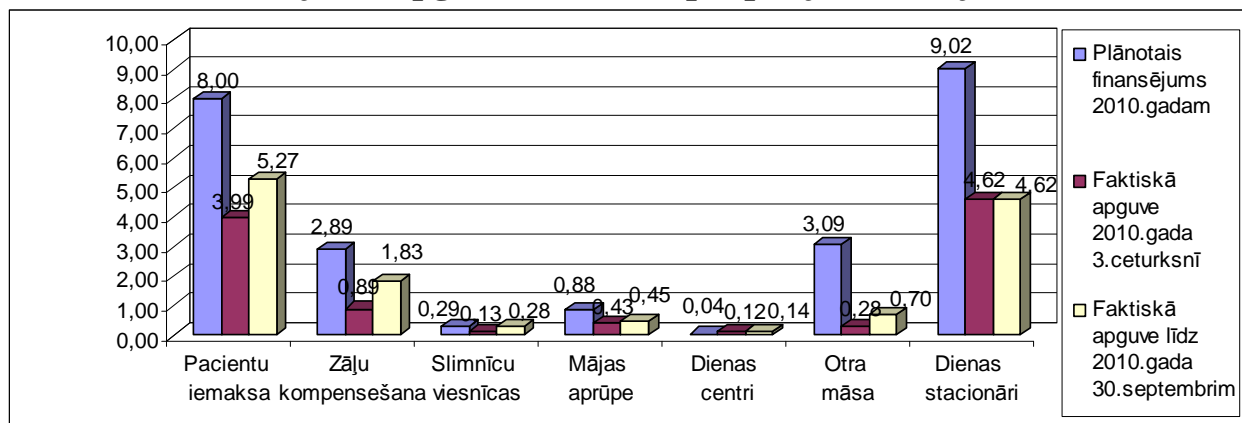
Pasākuma ietvaros pārskata periodā veiktas valsts budžeta izmaksas 4 617 652 latu apmērā.

Finansējuma apguves prognoze 2010.gadam

Pasākuma ietvaros trešajā ceturksnī ir izlietots 51% no visam gadam paredzētā finansējuma un dienas stacionārā veikto aktivitāšu apjoms ir lielāks kā sākotnēji tika plānots. Līdz ar to Veselības ministrija ir ierosinājusi veikt izmaiņas Stratēģijā, veicot pārdali veselības aprūpes jomai paredzētā finansējumu ietvaros un novirzot pasākuma īstenošanai papildu finansējumu 218 688 latu apmērā.

1.3.attēls

Finansējuma apguve veselības aprūpes jomā (milj. LVL)

4. Pāravadājumu (transporta) jomas pasākums (atbildīgā institūcija Satiksmes ministrija)

4.1 Līdzekļi zaudējumu kompensēšanai sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzējiem par valsts noteiktajiem braukšanas maksas atvieglojumiem sabiedriskajā transportā

Pasākuma ietvaros 2010.gadā tiek nodrošināti sabiedriskā transporta pakalpojumi noteiktām pasažieru kategorijām, kompensējot sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzējiem radītos zaudējumus.

Nemot vērā, ka pēc 2010.gada 1.pusgada tika konstatēts, ka Stratēģijā paredzētie līdzekļi pasākuma īstenošanai 2010.gadā ir nepietiekami, Satiksmes ministrija iesniedza Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijā informāciju un Stratēģijas ieviešanas uzraudzības darba grupas 2010.gada 5.augusta sanāksmē tika pieņemts lēmums par pārvadājumu (transporta) jomai papildu nepieciešamā finansējuma apmēru un pieprasījuma virzīšanu izskatīšanai Ministru kabinetā. Ministru kabineta 2010.gada 24.augusta sēdē tika atbalstīts iesniegtais pieprasījums un saskaņā ar MK rīkojumu Nr.520 Stratēģijā tika palielināts plānotais finansējums 2010.gadam, paredzot papildu līdzekļus 856 137 latu apmērā pasākuma īstenošanai.

Pasākuma ietvaros pārskata periodā veiktas šādas aktivitātes:

- 1) Lai noteiktu zaudējumu apjomu, kas radies par personu ar braukšanas maksas atvieglojumiem pārvadāšanu, katru mēnesi tiek apkopota informācija, kuru sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzēji iegūst no kases aparātos vai kases sistēmās reģistrētajiem darījumiem, t.i. izsniegtajām biļetēm. Pasažieriem, kuriem saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir piemērojami braukšanas maksas atvieglojumi, tiek izsniegtas biļetes ar piemērotu atlaidi – 100% apmērā, un saskaņā ar kases aparātos vai kases sistēmās reģistrētajiem darījumiem ir iespēja konstatēt nesaņemto ieņēmumu daļu jeb radītos zaudējumus atkarībā no pasažiera izvēlētajā braukšanas attāluma.
- 2) 2010.gada 3.ceturksnī kopā reģionālajos starppilsētu un reģionālajos vietējās nozīmes maršrutos ir pārvadāti 15 012 306 pasažieri. Savukārt personas ar braukšanas maksas atvieglojumiem – 2 088 041, tai skaitā:
 - pirmsskolas vecuma bērni - 505 018;
 - bāreņi un bez vecāku gādības palikuši bērni - 201 716;
 - I un II grupas invalīdi, bērni invalīdi un persona, kura pavada I grupas invalīdu vai bērnu invalīdu - 1 214 913;
 - politiski represētās personas un nacionālas pretošanās kustības dalībnieki - 166 394.

Līdz 2010.gada 30.septembrim kopējais pārvadāto pasažieru, kam piemērojami braukšanas maksas atvieglojumi ar atlaidi 100% apmērā, īpatsvars kopējos pārvadātajos pasažieros reģionālajos starppilsētu nozīmes pārvadājumos ar autobusiem ir 16,53%, reģionālajos starppilsētu nozīmes pārvadājumos pa dzelzceļu – 14,06% un reģionālajos vietējās nozīmes pārvadājumos – 12,2%.

Salīdzinot 3.ceturkšņa datus ar 2.ceturkšņa rezultātiem ir secināms, ka kopējais pasažieru skaits ir pieaudzis par 3,6%, bet pasažieru ar braukšanas maksas atvieglojumiem skaits par 11,11%.

Kopumā ar 2010.gada 3.ceturksnī paredzēto finansējumu ir segti 73,7% zaudējumu.

Aptaujājot pārvadātājus, kas sniedz sabiedriskā transporta pakalpojumus reģionālajos starppilsētu nozīmes maršrutos ar autobusiem, par problēmjautājumiem saistībā ar pasažieru ar braukšanas maksas atvieglojumiem pārvadāšanu, pārvadātāji, veicot biļešu izsniegšanu un kontroli, ir veikuši šādus novērojumus:

- pasažieri uzrāda „prasmīgi viltotu” apliecību;
- pasažieri uzrāda apliecības atvieglojumu saņemšanai ar beigušos derīguma termiņu;
- pasažieri, kas izmanto viena veida braukšanas atvieglojumus, uzrāda dažādu veidu apliecības;
- fotogrāfijas apliecībās bieži ir sliktas kvalitātes un neatbilst personai, kas to uzrāda;
- pasažieri uzrāda nevis apliecību, bet tās kopiju;
- pirmās grupas invalīdu un bērnu invalīdu pavadoni iekāpj un/vai izkāpj citā pieturā.

Analizējot 2010.gada 3.ceturkšņa rezultātus, ir konstatēts, ka 3.ceturksnī saglabājās straujš zaudējumu pieaugums par personu ar braukšanas maksas atvieglojumiem pārvadāšanu. Sevišķi liels pasažieru pieaugums ir vērojams reģionālajos starppilsētu nozīmes maršrutos pa dzelzceļu, kur liela daļa pasažieru, ņemot vērā karstos vasaras mēnešus (jūlijs, augusts), ir pārvietojušās uz kūrortpilsētām – Jūrmala, Saulkrasti. Tā piemēram, pārvadāto pirmsskolas vecuma bērnu skaits, ja salīdzina 3.ceturkšņa datus ar 2.ceturkšņa datiem, ir pieaudzis par 57%, tādējādi arī palielinot par 49% jeb 73 tūkst. latu zaudējumu apmēru.

Attiecībā uz pārējo pasažieru kategoriju pārvadāšanu gan reģionālajos vietējās, gan reģionālajos starppilsētu nozīmes maršrutos šāds kardināls pieaugums nav vērojams, bet tomēr tiek saglabāti pieauguma tempi. Piemēram, pārvadāto I un II grupas invalīdu, bērnu invalīdu un personas, kura pavada I grupas invalīdu vai bērnu invalīdu, skaita pieaugums vidēji saglabājas līdz 6% mēnesī. Minētās tendences ir skaidrojamas ar Valsts Sociālās apdrošināšanas aģentūras sniegto informāciju, saskaņā ar kuru 2010.gadā reģistrēto I un II grupas invalīdu pieaugums, ja salīdzina 2010.gada deviņus mēnešus ar 2009.gada deviņiem mēnešiem, vidēji sasniedz 30%.

Finansējuma apguve (1.4.attēls)

Pasākuma ietvaros pārskata periodā izmaksāts valsts budžeta finansējums 1 555 666 latu apmērā.

Kopā 2010.gada pirmajos trijos ceturkšņos izmaksāti valsts budžeta līdzekļi 4 551 332 latu apmērā jeb 65% no 2010.gadā paredzētā finansējuma.

Finansējuma apguves prognoze 2010.gadam

Izmaksātais finansējums līdz 2010.gada 30.septembrim sedz pārvadātājiem radītos zaudējumus 81,37% apmērā. Līdz ar to kopējais nesegtais zaudējumu apmērs deviņos mēnešos ir 1 042 009 lati, bet 3.ceturksnī 553 768 lati.

Līdz ar to ir secināms, ka ar pasākumam paredzētajiem līdzekļiem iespējams nodrošināt tikai 82% no nesegto zaudējumu apmēra, un, lai segtu visus zaudējumus pasākuma īstenošanai vēl papildus ir nepieciešami 469 870 latī.

4.2. Līdzekļi zaudējumu kompensēšanai sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzējiem par invalīdu pārvadāšanu republikas pilsētās

Pasākuma ietvaros sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzējiem tiek kompensēti zaudējumi, kas radušies, pārvadājot I un II grupas invalīdus, bērnus invalīdus un personas, kas pavada I grupas invalīdu vai bērnu invalīdu, republikas pilsētas nozīmes maršrutos.

Pasākuma ieviešana un uzraudzība notiek saskaņā ar Ministru kabineta 2007.gada 11.decembra noteikumos Nr.843 „Sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanas un izmantošanas kārtība” un Ministru kabineta 2009.gada 26.oktobra noteikumos Nr.1226 „Sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanā radušos zaudējumu un izdevumu kompensēšanas un sabiedriskā transporta pakalpojuma tarifa noteikšanas kārtība” noteikto kārtību.

Pasākuma ietvaros pārskata periodā veiktas šādas aktivitātes:

- 1) Lai noteiktu finansējuma apmēru, pārvadātāji, kas sniedz sabiedriskā transporta pakalpojumus republikas pilsētās, pamatā no 2010.gada 1.janvāra, ir uzsākuši I un II grupas invalīdu, bērnu invalīdu un personas, kas pavada I grupas invalīdu un bērnu invalīdu, uzskaiti. Līdz ar to tiek uzskaitīts katrs minēto personu braucienu skaits. Republikas pilsētās braucienu skaits tiek noteikts, izdodot pasažieriem (invalīdiem) numurētas vienreizējās braukšanas biļetes ar 100% atlaidi, bet Jelgavas pašvaldības pārvadātājs veic regulāru pārvadāto pasažieru (braucienu skaita) uzskaiti ar pasažieru plūsmas apsekošanu. Pārvadātāji arī ir izveidojuši iekšējo atskaišu sistēmu, lai konstatētu vienreizējo braukšanas biļešu ar 100% atlaidi izlietojumu un kontroli. Rīgas pilsētā, kur ir ieviesta e-talona sistēma pasažieru reģistrēšanai, I un II grupas invalīdiem, bērniem invalīdiem un personai, kas pavada I grupas invalīdu un bērnu invalīdu, uz 2010.gada 30.septembri ir piešķirtas 9 170 viedkartes, kas ļauj pārvadātājam veikt katra pasažiera brauciena uzskaiti.
- 2) Ievērojot to, ka finansējums, lai kompensētu sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzējiem zaudējumus, kas saistīti ar I un II grupas invalīdu, bērnu invalīdu un personas, kas pavada I grupas invalīdu un bērnu invalīdu, pārvadāšanu bez maksas republikas pilsētu pašvaldībās, tika piešķirts 2010.gada jūlijā (Finanšu ministrijas 2010.gada 5.jūlija rīkojums Nr.376 „Par līdzekļu piešķiršanu”; Ministru kabineta 2010.gada 16.jūnija rīkojums Nr.340 „Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts pamatbudžeta programmas „Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem””), tad finansējuma apguve tika uzsākta sākot ar 2010.gada augusta mēnesi, paredzot šādu zaudējumu kompensēšanas kārtību:

- augusta mēnesī paredzētais finansējums piešķirams par sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzējiem 1.ceturksnī faktiski radītajiem zaudējumiem;
- septembra mēnesī paredzētais finansējums piešķirams par sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzējiem 2.ceturksnī prognozētajiem zaudējumiem;
- oktobra mēnesī paredzētais finansējums piešķirams par sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzējiem 3.ceturksnī prognozētajiem zaudējumiem;
- novembra un decembra mēnesī paredzētais finansējums piešķirams par sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzējiem 4.ceturksnī prognozētajiem zaudējumiem, ņemot vērā 3 ceturkšņos pasažieru pieauguma tempus.

3) 2010.gada 3.ceturksnī republikas pilsētas nozīmes maršrutos pārvadāto I un II grupas invalīdu, bērnu invalīdu un personas, kura pavada I grupas invalīdu vai bērnu invalīdu, skaits ir 1 951 860.

Periodā no 2010.gada 1.janvāra līdz 30.septembrim (9 mēnešos) kopējais pārvadāto I un II grupas invalīdu, bērnu invalīdu un personas, kura pavada I grupas invalīdu vai bērnu invalīdu, skaits ir 5 552 250.

Finansējuma apguve (1.4.attēls)

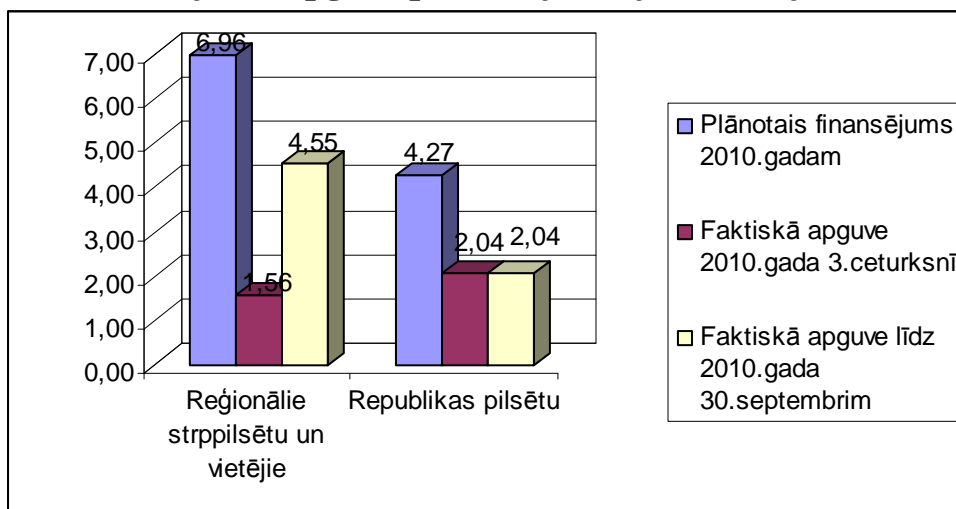
Pasākuma ietvaros pārskata periodā izmaksāts valsts budžeta finansējums 2 042 717 latu apmērā.

Finansējuma apguves prognoze 2010.gadam

Ņemot vērā līdz 2010.gada 30.septembrim kopējo radīto zaudējumu apmēru, ir prognozējams, ka piešķirtais finansējums pārsniegs faktisko pārvadātājiem radīto zaudējumu apmēru. Kopējais finansējuma atlikums pasākuma ietvaros tiek prognozēts 1 235 230 latu apmērā.

1.4.attēls

Finansējuma apguve pārvadājumu jomā (milj. LVL)

II. SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANA

2010. gada 3.ceturksnī Stratēģijas pasākumu ieviešanā iesaistītās institūcijas turpināja aktīvi informēt atbalsta saņēmējus un sabiedrību kopumā par pieejamo atbalstu un izmaiņām Stratēģijas atbalsta pasākumu pieejamībā.

Stratēģijas atbalsta pasākumu koordinējošās institūcijas regulāri publicēja aktuālākās ziņas, kā arī plašākas publikācijas drukātajos un elektroniskajos medijos, lai arvien uzlabotu iedzīvotāju informētību par pieejamo atbalstu un tā saņemšanas nosacījumiem.

Lai sekmētu izpratni par iespējām sniegt atbalstu mērķa grupām, pārskata periodā Labklājības ministrijas padotības iestāde NVA turpināja organizēt klātienes pasākumus. Ceturkšņa laikā tika noorganizēti trīs informatīvi pasākumi darba devējiem, pašvaldībām un sadarbības partneriem Latgales reģionā, kuru ietvaros tika sniegta informācija par NVA jaunajiem nodarbinātības pasākumiem, to īstenošanu, aktualitātēm, problēmām un risinājumiem. Savukārt Veselības ministrija pārskata periodā par atbalsta saņemšanas iespējām nodrošinājusi rakstu sēriju reģionālajos un vietējos laikrakstos.

Īpaša uzmanība no mediju puses ceturkšņa ietvaros tika pievērsta sešgadīgo bērnu izglītībai, kas saistīts ar mācību gada sākumu 1.septembrī, kā arī līdzekļu pārdalei Stratēģijas ietvaros.

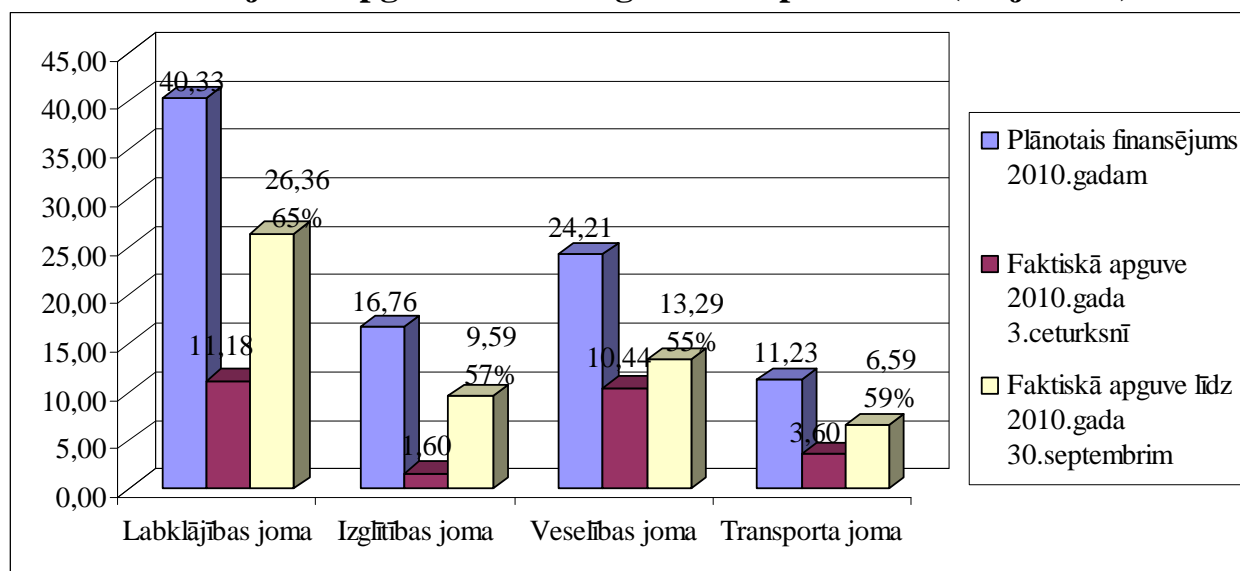
Informāciju par visiem veiktajiem informācijas un publicitātes pasākumiem pārskata periodā un plānotajiem pasākumiem 2010.gada 4.ceturksnī skatīt 3. un 4.pielikumā.

III.SECINĀJUMI

2010.gada 3.ceturksnī finansējuma izmaksas veiktas visiem 2010.gadā plānotajiem pasākumiem par kopējo summu **26,8** milj. latu apmērā (5.pielikums), kas procentuāli pret paredzētajām izmaksām 2010.gadā sastāda **29%**.

Kopā 2010.gada pirmajos trīs ceturkšņos Stratēģijas ietvaros veiktas izmaksas **55,8** milj. latu apmērā jeb apgūts finansējums **61%** apmērā no paredzētajām izmaksām 2010.gadā (1.5.attēls).

1.5.attēls

Finansējuma apguve līdz 2010.gada 30.septembrim (milj. LVL)

* Plānotais finansējums precizēts atbilstoši MK rīkojumā Nr.520 noteiktajam

Stratēģijas pasākumu īstenošanā iesaistītās institūcijas veica Stratēģijas pasākumu aktualitātes izvērtējumu, pārskatot nepieciešamo finansējuma apmēru pasākumu īstenošanai 2010.gadā.

Veicot finansējuma apguves prognozes 2010.gadā, konstatēts, ka:

- 1) labklājības jomā 2010.gadā paredzama finansējuma neapguve 304 386 latu apmērā GMI un dzīvokļa pabalsta izmaksu nodrošināšanai;
- 2) izglītības jomas pasākumam par skolēnu pārvadājumu nodrošināšanu netiks apgūts finansējums 734 897 latu apmērā;
- 3) veselības aprūpes jomā atsevišķu pasākumu īstenošanai 2010.gadā plānotais finansējums ir nepietiekams, bet vairāku citu pasākumu ietvaros finansējums plānotajā apmērā netiks apgūts, līdz ar to Veselības ministrija ir ierosinājusi veikt plānotā finansējuma pārdali starp pasākumiem, un finansējuma neapguve paredzama 207 836 latu apmērā;
- 4) pārvadājumu (transporta) jomā, kur tiks finansējums pārdalīts starp abiem pasākumiem, finansējuma neapguve paredzama 765 360 latu apmērā.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, Stratēģijas ietvaros 2010.gadā pasākumu īstenošanai plānotais finansējums netiks apgūts 2 012 479 latu apmērā (6.pielikums).

Nodrošinot MK rīkojuma Nr.520 12.punktā dotā uzdevuma izpildi, Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijā notika divas Stratēģijas ieviešanas uzraudzības darba grupas sanāksmes - 2010.gada 17.septembrī, kurā vienojās par turpmāko rīcību, lai nodrošinātu Stratēģijas pasākumu aktualitātes izvērtēšanu, pārskatot nepieciešamo finansējuma apmēru pasākumu īstenošanai 2010. un 2011.gadā, un 2010.gada 29.oktobrī, kurā darba grupas locekļi izvērtēja 2011.gadā plānoto pasākumu aktualitāti un pieņēma lēmumu par papildus nepieciešamā finansējuma apmēru 2011.gadā. Informācija par 2011.gadu iekļauta informatīvajā ziņojumā „Par Sociālās drošības tīkla stratēģijas pasākumu īstenošanai nepieciešamā finansējuma apmēru 2011.gadā”.

Ministru prezidents,
reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrs

V.Dombrovskis

Vīza:
Reģionālās attīstības un pašvaldību
lietu ministrijas valsts sekretāre

L.Straujuma

23.12.2010. 10:22
6395
Ieva Dēze
67770471, ieva.deze@raplm.gov.lv